

Attaché Wojskowy Państwa Polskiego
w FINLANDJI

862.
L. 22

Finlandja.
Raport wojskowo-polityczny.

Helsingfors dnia 9 lipca 1920. *caus*

Nacz. Dow. W.P. 5 egz.
Ktm. Bogusławski Rewel 1 "
Poseł Sokolnicki 1 "

T A J N E

437572

Do

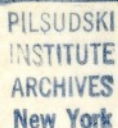
Naczelnego Dowództwa W.P. Szt. Gen Oddz. II.

Poczta Polowa 53.

Położenie wewnętrzne. Namiętności polityczne w tej chwili są uciszone. Sejm nie funkcjonuje do października. Władza gabinetu obecnego się ustala. Na umocnienie pozycji rządu wpłynęło w ostatnich czasach głównie fakty z dziedziny polityki zagranicznej: sprawa Alandska i rokowania w Dorpacie. Stanowisko bezkompromisowe i brutalne, w sprawie Alandskiej zyskało rządowi ostateczne zaufanie prawicy. Sam fakt zaś rokowań w Dorpacie, połączony z obecnością tam delegatów socjalistycznych położył kres opozycji socjalistów. Obawy wojny i zawikłań są uniknione, rola Finlandji w stosunku do innych państw coraz normalniej się ustala.

Pomimo to nie brak symptomów wewnętrznego niepokoju i grozących zawikłań. Czuła na położenie ogólne kraju waluta się spadała aż do ostatnich czasów. Na północy kraju rozwinęły się stójki wprawdzie sporadyczne i niezwiązane żadną organizacją zbiorową. Najgroźniejszym symptomem jest stronnictwo socjalistyczne. Jego polityczna związana z redakcją Sosialidemokraatti i z większością przedstawicieli w parlamencie za cenę rokowań w Dorpacie miarkuje swą taktykę i nawet swą opozycję przeciw rządowi. To wywarło kryzys w łonie partji socjalistów. Przeciwko wszelkim formom ugody zwraca się konferencja komunistów /zebranie rozwiązano/ którzy utworzyli "Fińską socjalist. partję robotniczą", właściwie komunistów. Mają oni dwu tylko swoich przedstawicieli w parlamencie i jeden organ prasowy, wychodzący w Kuopio, obecnie p.t. "KANSA", niezwykle ciągle zawieszony, organ o stylu barbarzyńskim, wedle wzorów bolszewickich, jednak właściwa siła tej grupy jest bez porównania

112

nania większa od jej formalnej reprezentacji, wiąże się podziemię z całą propagandą bolszewicką w Finlandji.

Rokowania w Dorpacie:

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Ostatni tydzień rokowań w Dorpacie zajęty był obradami Komisji Ekon., teoretycznymi i najzupełniej bezcelowymi. Najpierw zaczęto mówić o materiałach wojennych które posiada Finlandja w spadku po Rosji i których odstąpienia żąda, Rosjanie przeciwstawili temu żądaniu uwagę, iż Rosja nie prowadziła wojny z Finlandją. Stanowiska pozostały przeciwstawne. Dalej w sprawie własności prywatnej finów pozostałych w Rosji, Rosja odmówiła płacenia jakichkolwiek zobowiązań osób prywatnych, zobowiązania ~~te~~ te bowiem zgodnie z prawami sowiektów nie egzystują. Na tem dyskusja utknęła. Wreszcie w sprawie własności państwowej Rosjanie nie zachowując tak negatywnego stanowiska jak w poprzednich sprawach, przedstawili swoje szczegółowe uwagi i w sprawie tej dotyczącej przedewszystkiem zbiorów i przedmiotów wywiezionych z Finlandji, długo trwała bezcelowa dyskusja.

I znowu stwierdziwszy, że niema żadnego ~~wskazania~~ wskazania do przewlekania dyskusji długiej i bezpozytecznej powrócono dwa dni temu do posiedzeń Komisji Terytorjalnej. Rosjanie mianowicie wnieśli na jej porządek dzienny kwestję pasa neutralnego w zatoce fińskiej pomiędzy pasem estońskim i pasem fińskim, a wychodząc z założenia, że właściwa granica morska Finlandji nigdy nie egzystowała, zażądali gwarancji iż na wybrzeżu Finlandji nie będzie żadnych umocnień, któreby zagrażały neutralnemu pasowi. To stanowisko delegacja fińska określiła jako nie do przyjęcia. Ten stan przewlekły i zupełnie bezpozyteczny rokowań wywołuje z jednej strony opinie prasy różnych odcieni, iż należałoby rokowaniom tym kres położyć, z drugiej jednak strony wzbudza podejrzenie iż za kulisami prowadzone być mogą doniosłe a całkiem odmienne rozmowy, cel których byłby oczywisty.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

O C E N A.

Można zauważyć dążenia do zawarcia pokoju z bolszewikami w możliwie szybkim terminie.

Bolszewicy wobec powodzenia na naszym froncie na żadne ustępstwa nie idą.

Niepewność w rozwiązaniu kwestji Ålandzkiej i wrócenie się So- wietów do tej sprawy wytwarza pewien zamęt.

Na ogół można zauważyć żal, że dawniej nie porozumieli się z nami i nie poprowadzili polityki aktywnej. Dziś boją się zmienić kierunek swej polityki.

W związku z sytuacją na naszym froncie - pewne załamanie się linii zaufania (bo dotąd była wielka wiara w potęgę i siłę Polski)

W prasie odczuwa się wielką wstrzemięźliwość w wypowiedzaniu wniosków z obecnej sytuacji w Polsce.

Ze strony przedstawicieli państw bałtyckich wielka życzliwość,

zwłaszcza Łotwy.

12-13 lipca 1920 r.
Wiadomości wojskowe.

Od dnia 5 lipca 1920 r. rap.Nr.843, w sytuacji wojsk czerwonych na granicach Finlandji zmian nie notowano.

Były drobne utarczki patroli, (wywiad ze strony bolszewików).

Господинъ Н. аташе Воjskowy.

[Handwritten signature]

KACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 4345, dnia 2 lipca 1920 r.
załącz. Wydział.

